

عنوان مقاله:

جلوه های مفاهیم قرآنی در نگاره های سقائفارهای مازندران

محل انتشار:

هفتمین همایش ملی مبانی نظری هنرهای تجسمی ایران با رویکرد «هنر قرآنی» (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

مصطفی رستمی - دانشیارگروه پژوهش هنر، دانشگاه مازندران، بابلسر

خورشید مهدوی - کارشناس ارشد علوم قرآنی و حدیث، دانشگاه مازندران، بابلسر

خلاصه مقاله:

سقائفارها گونه ای از معماری بومی و آئینی مازندران می باشند که پس از مسجد، در کنار تکیه از اهمیت و اعتبار فرهنگی و تاریخی برخوردارند. بیشتر این بناهای آئینی در دوره قاجار با نقاشی ساده و عامیانه تصویرگری شده و غالباً بیان کننده برداشت های گوناگون از حماسه عاشورا، سقای دشت کربلا و حکایات منابع مذهبی و ملی است. سقف ها و دیواره های این بناها سرشار از طرح ها و نگاره هایی متنوع با مضمون های قرآنی، حماسی، اسطوره ای و ... می باشند که چشم مخاطب را مسحور نموده و ذهن او را متأثر می سازد. این طرح ها که به شکل های گیاهی، حیوانی، انسانی و کتیبه ها دیده می شوند؛ علاوه بر زیبایی ظاهری، پیوندی اسرار گونه با مفاهیم معنوی با مخاطب برقرار می کنند. این مقاله - که به روش توصیفی و تحلیلی و به شیوه گردآوری کتابخانه ای و میدانی صورت گرفته است - با تحلیل و بررسی داده های بصری، در پی کشف مفاهیم و معانی قرآنی در نگاره های سقائفارهای مازندران می باشد. این نوشتار سعی می کند به این سوال پاسخ دهد که مفاهیم قرآنی با چه مضمون ها و عناصر بصری در نگاره های سقائفارهای مازندران بیان گردید؟ نتایج حاصله از این پژوهش نشان می دهد که جلوه های مفاهیم قرآنی در قالب مضامینی چون جهاد و شهادت، ایثار، شجاعت، عشق، ایمان به غیب، جهان آخرت، عدالت و در نگاره های سقائفارهای مازندران با کیفیت بصری ساده، عامیانه و همه فهم قابل مشاهده است که بیانگر پیوند و ارتباط تنگاتنگی میان هنر و آموزه های قرآنی است که جهان بینی و نوع تفکر انسان از مفاهیم دینی را بیان می کند.

کلمات کلیدی:

سقائفارهای مازندران، مفاهیم قرآنی، نقاشی عامیانه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1421752>

